

Gönderim Tarihi: 09.08.2023

Kabul Tarihi: 29.09.2023

ÇİN KÜLTÜR DEVRİMİ'NİN SİYASAL İTİBARSIZLAŞTIRMA PROPAGANDASINDA LIU ŞAOÇİ'YE YÖNELİK NEFRET SUÇU

The Hate Crime Against Liu Shaoqi in the Political Discrediting Propaganda of the Chinese Cultural Revolution

Metin İŞİK

Prof. Dr.; Sakarya Üniversitesi İletişim Fakültesi,
Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü
imetin@sakarya.edu.tr

ORCID ID: 0000-0001-5984-0328

Gül ÇAKI

Doktora Öğrencisi; Sakarya Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Anabilim Dalı
gul.caki@ogr.sakarya.edu.tr

ORCID ID: 0000-0001-5501-0191

Abdülhakim Bahadır DARI

Doç. Dr.; Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
İletişim Fakültesi
Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü
abahadir.dari@manas.edu.kg

ORCID ID: 0000-0003-3525-5823

Çalışmanın Türü: Araştırma

Öz

1959-1968 yılları arasında Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı olarak görev yapan Liu Şaoçi'ye yönelik Çin Kültür Devrimi (ÇKD) sürecinde propaganda posterleri etkin bir şekilde kullanılarak yoğun bir itibarsızlaştırma propagandası gerçekleştirilmiştir. ÇKD'de kırmızı muhafızlar adı verilen kişilerin hedefinde olan Liu, itibarsızlaştırılma propagandasında nefret söylemine ve ağır suçlamalara maruz kalmış ve 1969 yılında hayatını kaybetmiştir. 1980 yılında Liu'nun itibarı iade edilmiş, kendine atfedilen çeşitli olumsuz sıfatlar kaldırılmış ve kendisi için ulusal anma töreni düzenlenmiştir. Liu'ya yönelik gerçekleştirilen itibarsızlaştırma propagandası, ÇKD sürecindeki en önemli nefret suçlarından biri olarak ön plana çıkmıştır. Bu dönemde Liu'ya yönelik yapılan itibarsızlaştırma propagandasının ortaya konulması, ÇKD sürecinde Liu'ya karşı gerçekleştirilen nefret suçuna ışık tutulması bakımından önem taşımaktadır. Çalışmada Liu'nun itibarsızlaştırma propagandasında kullanılan posterler incelenerek, Liu'ya yönelik gerçekleştirilen nefret suçunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışma kapsamında Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü'nden (Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, IISG) ulaşılan Liu'ya yönelik itibarsızlaştırma propagandasında kullanılan sekiz propaganda posterleri, Charles Sanders Peirce'in göstergebilim kavramları üzerinden analiz edilmiştir. Çalışmada Liu'ya yönelik itibarsızlaştırma propagandasında çeşitlik ideolojik mesajlar ve suçlamalar üzerinden Çin halkının Liu'ya karşı nefret duymasının ve aynı zamanda Liu'ya karşı harekete geçmesinin teşvik edilmesine çalışıldığı bulguları elde edilmiştir. Böylece çalışma kapsamında Liu'ya yönelik itibarsızlaştırma

propagandasının ideolojik temeller üzerinden nefret suçu haline getirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Propaganda, Çin Komünist Partisi, Nefret Suçu, Çin Halk umhuriyeti, Çin Kültür Devrimi

Abstract

An intense discrediting propaganda was made against Liu Shaoqi, who served as the President of the People's Republic of China between 1959 and 1968, by using propaganda posters effectively during the Chinese Cultural Revolution (CCR). Liu, who was the target of people called as red guards in the CPD, was subjected to hate speech and heavy accusations in the discrediting propaganda and died in 1969. In 1980, Liu was discredited, various negative adjectives attributed to him were removed, and a national memorial service was held for him. The discrediting propaganda against Liu came to the fore as one of the most important hate crimes in the CCR process. Revealing the discrediting propaganda made against Liu during that period is important in terms of shedding light on the hate crime committed against Liu during the CCR process. In the study, it was aimed to determine the hate crime against Liu by examining the posters used in Liu's discrediting propaganda. For this purpose, eight propaganda posters used in the propaganda of discrediting Liu, reached from the International Institute of Social History (Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, IISG) within the scope of the study, were analyzed through the semiotic concepts of Charles Sanders Peirce. In the study, it was found that in the propaganda of discrediting Liu, it was sought to encourage the Chinese people to hate Liu and also to take action against Liu through various ideological messages and accusations. Thus, within the scope of the study, it was concluded that the discrediting propaganda against Liu was turned into a hate crime on ideological grounds.

Keywords: Propaganda, Chinese Communist Party, Hate Crime, People's Republic of China, Chinese Cultural Revolution

1. GİRİŞ

20. yüzyılda farklı ideolojiler arasında sert propaganda savaşları yaşanmış bu propaganda savaşları içerisinde de farklı ideolojileri benimseyen liderlere yönelik de itibarsızlaştırma propagandaları gerçekleştirilmiştir. Bu itibarsızlaştırma propagandalarında da kimi zaman liderler nefret suçu temelli ağır ithamlara maruz kalmıştır. Nefret suçu haline gelen propaganda faaliyetlerinde kimi zaman buldukları toplumda kimi zaman da farklı ülkelerde kitlelerin öfkesi çeşitli liderlere yöneltilmeye çalışılmıştır. Bu nefret suçu temelli propaganda faaliyetleri, Çin Halk Cumhuriyeti'nde (ÇHC) çeşitli liderleri de hedef almıştır.

20. yüzyılın ikinci yarısında gerçekleşen Çin Kültür Devrimi (ÇKD), ÇHC'nin siyasi sahnesinde derin izler bırakmıştır. ÇKD sürecinde Çin Komünist Partisi (ÇKP) lideri Mao Zedong'un kişilik kültürünün ön plana çıkarıldığı devrim sürecinde Mao'ya karşı muhalefet ettiği ileri sürülen siyasilere yönelik sert bir itibarsızlaştırma propagandasına girişilmiştir. Bu itibarsızlaştırma propagandası kapsamında pek çok Çinli siyasi sert şekilde eleştirilirken, aynı zamanda nefret suçuna da maruz kalmıştır. Bu süreçte nefret suçuna maruz kalan siyasilerden biri de ÇHC devlet başkanlarından

Liu Şaoçi olmuştur. Liu, ÇKD sürecinde hazırlanan çeşitli posterler üzerinden itibarsızlaştırma propagandasına maruz kalmış, tutuklanmış ve hapse atılmıştır. Liu'ya yönelik gerçekleştirilen itibarsızlaştırma propagandasının ÇKD sürecindeki en önde gelen nefret suçlarından biri olduğu söylenebilmektedir.

Çalışmada ÇKD sürecinde Liu Şaoçi'ye yönelik posterler üzerinden yapılan itibarsızlaştırma propagandasındaki söylemlerin tespit edilmesine çalışılmıştır. Bu şekilde çalışmada itibarsızlaştırma propagandası bağlamında ÇKD sürecinde Liu'ya yönelik nefret suçunun ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada konuya ilişkin propaganda posterleri, gösterebilimsel açıdan analiz edilmiş ve analiz sonucunda elde edilen bulgular üzerinden aşağıdaki sorulara yanıt aranmasına çalışılmıştır:

- ÇKD sürecinde Liu Şaoçi'ye yönelik posterlerde Liu ne şekilde sunulmuştur?

- ÇKD sürecinde Liu Şaoçi'ye yönelik posterlerde Liu'ya yönelik ne tür suçlamalarda bulunulmuştur?

- ÇKD sürecinde Liu Şaoçi'ye yönelik posterlerde Çin halkının ne şekilde hareket etmesi teşvik edilmiştir?

Çalışma, ÇKD'de siyasi boyuttaki itibarsızlaştırma propagandasına ve nefret suçuna ışık tutması bakımından önem taşımaktadır. Bu açıdan çalışmanın propaganda ve nefret suçu üzerine çalışan araştırmacıların yararlanabileceği bir kaynak olması hedeflenmiştir.

2. LİTERATÜR İNCELEMESİ

Nefret suçlarını konu alan çeşitli akademik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar içerisinde: Levin ve Rabrenovic (2001), nefret suçları ve etnik çatışmayı; White ve Perrone (2001), ırkçılık, etnik köken ve nefret suçunu; Boeckmann ve Turpin-Petrosino (2002), nefret suçunun zararını; Perry (2002), ırksal ve etnik temelli nefret suçunu; Johnson ve Byers (2003), nefret suçu yasalarına yönelik tutumları; Mason (2005), nefret suçu ve yabancı imajını; Haider-Markel (2006), nefret suçuna ilişkin çıkar grupları ve bürokratik faaliyetleri; Lyons (2008), ırksal demografi ve siyahilere ve beyazlara karşı nefret suçunu; Phillips (2009), nefret suçlarının kovuşturulmasını; Disha vd. (2011), 11 Eylül sonrası Amerika'da Araplara ve Müslümanlara yönelik nefret suçlarını; Ryan ve Leeson (2011), nefret grupları ve nefret suçunu; Chakraborti (2012), nefret suçu mağduriyetini; Deloughery vd. (2012), terörizm ve nefret suçu arasındaki ilişkiyi; Garland (2012), nefret suçu mağduriyetini tanımlamadaki zorlukları; Perry (2014),

Müslüman kadınlara yönelik nefret suçunu; Brudholm (2015), nefret suçları ve insan hakları ihlallerini; Chan vd. (2016), internet ve ırkçı nefret suçunu; Bakalis (2017), nefret suçu mağdurları ve ceza hukuku ilkelerini; Hoffman (2020), nefret suçlarını azaltan toplum hizmeti faaliyetlerini; Kirs (2021), nefret suçları ve uluslararası kurumları ve Müller ve Schwarz (2021), sosyal medya ve nefret suçunu incelemiştir.

Nefret suçuna ilişkin çalışmalar belli ülkeler özelinde de gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalarda da: Bunar (2007), İsveç'te; Mason (2009), Avustralya'da; Cheng vd. (2013), ABD'de; Chongatera (2013), Kanada'da; Emerson ve Roulstone (2014), Britanya'da; Lalić ve Đurić (2018), Bosna Hersek'te; Jacobs ve van Spanje (2021), Hollanda'da; Vera Santos (2021), Ekvador'da ve Dipoppa vd. (2023), İtalya'da nefret suçunu ele almıştır.

Nefret suçuna ilişkin akademik literatür incelendiğinde nefret suçunun propaganda boyutu üzerine önemli bir boşluğun olduğu tespit edilmiştir. Çalışmayla birlikte Liu özelinde Çin Kültür Devrimi'nde siyasal itibarsızlaştırma üzerinden nefret suçu ve propaganda ilişkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Böylece konuya ilişkin literatürdeki boşluğun bir ölçüde giderilmesi amaçlanmıştır. Özellikle iletişim temeli bağlamında nefret suçunun ne şekilde kullanılabilirdiği ele alınarak, nefret suçu üzerinden liderlere karşı kamuoyunun nasıl şekillendirilmeye çalışıldığı açıklanarak ulusal literatüre katkı sağlanmaması hedeflenmiştir.

3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Sovyetler Birliği lideri Joseph Stalin'in ölümünden sonra Sovyetler Birliği'nin liderliğine gelen Nikita Kruşçev, Stalin dönemini sert bir şekilde eleştirmiş ve Sovyetler Birliği, destalinazyon dönemi adı verilen bir sürece girmiştir. Destalinizasyon döneminde Stalin'in döneminde uygulanan çeşitli politikalar terk edilmiş ve Stalin'in kişilik kültü propagadansının, önemli ölçüde etkisi azaltılmıştır. ÇHC lideri Mao Zedong ise destalinazyon sürecine giren Sovyetler Birliği'yle dostane ilişkilerini sonlandırmış ve her iki ülke arasındaki ilişkiler gergin bir sürece girmiştir.

ÇHC, Sovyetler Birliği'nin uyguladığı bu politikayı Sovyet Revizyonizmi olarak adlandırmış ve Sovyetler Birliği'ndeki politik değişimin kendi ülkesinde de yayılmasını önlemeye çalışmıştır (Türk, 2021: 164). 1966-1976 yılları arasında Çin Kültür Devrimi olarak adlandırılan bu dönemde Mao'ya muhalif olarak değerlendirilen çeşitli isimler, ağır bir şekilde eleştiriye maruz bırakılmış ve çeşitli propaganda faaliyetlerinde bu kişilere yönelik nefret suçu işlenmeye başlanmıştır. 1959-1968 yılları

arasında ÇHC Devlet Başkanı olan Liu Şaoçi, eleştirilen bu kişilerden biri olmuştur.

ÇKD sürecinde Liu'ya karşı gerçekleştirilen propaganda faaliyetlerinde Liu'yu sert şekilde eleştirilen propaganda posterleri hazırlanmıştır. Bu propaganda posterlerinde Liu, Çin toplumunda itibarsızlaştırılmaya çalışılırken, aynı zamanda karşı devrimci olarak da ağır bir şekilde suçlanmıştır. Liu'ya yönelik nefret söyleminde Liu'ya karşı mücadele teşvik edilirken, Liu'nun düşünce ve politikalarına karşı da ÇHC'nin kurucu lideri Mao Zedong'un düşünceleri ön plana çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda Mao'nun yazı ve konuşmalarını içeren açıklamaların yer aldığı Başkan Mao'dan Seçme Sözler (diğer bilinen adıyla Küçük Kırmızı Kitap) adlı kitabın okunması teşvik edilmiştir (Arıca, 2019: 396). Mao'ya karşı olan ya da olduğu düşünülen pek çok kişinin sert bir şekilde eleştirildiği ÇKD'nin ilk yıllarında ÇKD'nin propaganda sürecinde etkili olan kızıl muhafızlar adı verilen paramiliter örgütler, Liu'ya karşı mücadeleye yönelik propaganda faaliyetlerinde de ön plana çıkmış ve Liu'nun Çin toplumunda hedef olarak sunulmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Liu, onur kırıcı biçimde çevresinde toplanan kızıl muhafızlar tarafından insanların önünde aşağılanmaya maruz kalmıştır. Liu'nun dışında aynı zamanda Liu'nun eşi Wang Guangmei de ÇKD'nin hedefi haline gelmiştir. Wang, kızıl muhafızlar tarafından onur kırıcı bir şekilde yüksek topuklu ayakkabılar ve pinpon toplarından yapılmış bir kolye giymeye zorlanmış ve Çin kamuoyunda itibarsızlaştırılmaya zorlanmıştır. ÇKD sürecinde Liu, hain olarak nitelendirilerek, partiden tavsiye edilmesi istenmiştir. Parti kongresinde sert bir eleştiriye maruz kalan Liu, emperyalistlerin ve Çin İç Savaşı'nda Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) mücadele ettiği Çin Milliyetçi Partisi'nin (Kuomintang) hizmetinde olmakla suçlanmıştır.

1968 yılına gelindiğinde Liu görevinden uzaklaştırılmış, partiden ihraç edilmiş, ÇHC'de itibarsızlaştırılmış ve aynı yıl hayatını kaybetmiştir. Deng Şiaoping'in ÇHC liderliğine gelmesinden sonra Liu'nun görevden alınmasına karşı çıkmış, itibarı iade edilmiş ve kendisine atfedilen olumsuz yakıştırmalara son verilmiştir. Liu, ÇKD sürecinin aksine Şiaoping döneminde ÇHC'nin önemli liderlerinden biri olarak kabul edilmiş ve Marksizm'e hizmet eden bir devrimci olarak ön plana çıkarılmıştır.

4. YÖNTEM

Çalışma kapsamında Liu'yu konu alan 65 görsele ulaşılmıştır (CP, 2023). Çalışmada Liu'yu konu alan 65 görsel içerisinden doğrudan Liu'nun

siyasal itibarsızlaştırmasını konu alan 10 görsel amaçlı örneklem metodu kullanılarak, çalışmanın örnekleme olarak seçilmiştir. Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü'nden örneklem olarak belirlenen 10 propaganda posterindeki göstergeler, Charles Sanders Peirce'in göstergebilim anlayışıyla analiz edilmiştir.

Farklı uzmanların göstergebilim yaklaşımları bulunmaktadır. Örneğin, Claude Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli, Louis Hjelmslev'in İşaret Modeli ve Roman Jakobson'un İletişim Modeli bunlar arasında sayılabilir. Buna karşılık çalışmada propaganda posterlerindeki gizli mesajların ana hatlarıyla tespit edilebilmesi için Peirce'in göstergebilim yaklaşımından yararlanılmıştır.

Peirce'in göstergebilim yaklaşımında görüntüsel gösterge, belirtisel gösterge ve simge ön plana çıkmaktadır (Kalkan Kocabay, 2008: 19). Görüntüsel gösterge, göstergenin temsil ettiği kavrama benzediği durumları ifade etmektedir. İnsanlar, görüntüsel göstergeyi gördüklerinde kimi veya neyin anlatıldığını kolaylıkla algılayabilmektedir. Belirtisel gösterge, belirli bir kavramın varlığının başka bir kavramın varlığı üzerinden açıklanmasıdır. Diğer bir ifadeyle belirli bir kavram ortaya konularak, ortaya konulmayan başka bir kavram ya da durum ifade edilmeye çalışılmaktadır. Bu aşamada insanların, konuyu bilmeleri, göstergeler üzerindeki bağlantıya ilişkin bilgi düzeyi, göstergeler üzerinden ifade edilmek istenen anlamın açıklanması açısından önem taşıyabilmektedir. Simge ise aralarında benzerlik bulunmayan iki kavramdan birinin diğerini temsil etmesidir. Bu durumda göstergenin kendisine benzemeyen kavramı temsil etmesi, insanlar arasındaki uzlaşma sonucunda olabilmektedir.

Çalışmada örneklem olarak belirlenen Liu konulu 10 propaganda posterleri de sırasıyla Peirce'in görüntüsel gösterge, belirtisel gösterge ve simge kavramları üzerinden nefret suçu ve propaganda boyutunda analiz edilmiştir.

5. ANALİZ

Çalışmanın bu kısmında Liu'nun itibarsızlaştırma propagandasındaki "kapitalist", "Merkez Komite", "Başkan Mao", "halk", "dava", "birleşme", "mücadele" ve "ihraç" konulu sekiz propaganda posterleri incelenmiştir.

5.1. "Kapitalist" Konulu Propaganda Posterleri

1966 yılına tarihlenen "Kapitalist" konulu propaganda posterleri, Taiyuan Bölgesi Üniversiteleri, Meslek Okulları ve Orta Okulların Devrimci Kızıl Muhafızları Temsilcilerinin Siyasal Çalışma Konferansı Hazırlık Ofisi

tarafından hazırlanmıştır. Propaganda posterinde “Kapitalist yol izleyen partide bir numaralı iktidar sahiplerini kararlılıkla ezin! Kapitalist restorasyonun karşı-devrimci ters akımını iyice ezin! (坚决打倒党内头号走资本主义道路的当权派! 彻底粉碎资本主义复辟的反革命逆流!)” yazısı bulunmaktadır.

Resim 1. “Kapitalist” Konulu Propaganda Posteri
Kaynak: (IISG, 1966a)

Propaganda posterindeki yazılar doğrudan ele alındığında Liu'nun kapitalist yol izlediği ileri sürülmekte ve komünist bir siyasetçiden ziyade kapitalist bir siyasetçi olarak algılanmasına yol açılmaktadır. Propaganda posterinde “ezin” fiili üzerinden de doğrudan Çin halkının Liu'nun partiden uzaklaştırılmasına ve aynı zamanda gücünün kırılmasına yönelik mesaj verilmektedir. Bu şekilde Liu, propaganda posterindeki yazıda doğrudan karşı devrimci olmakla suçlanmaktadır. Görüntüsel göstergede propaganda posterinde biri bir elinde kitap (muhtemelen Küçük Kırmızı Kitap), diğeri elinde büyük bir kalem taşıyan, diğeri sağ elinde yumruk yapan, bir diğeri ise sol ayağını kaldıran üç kişi, kendilerinden küçük boyutta gösterilen ve biri Liu'ya benzetilen dört kişiye yönelmektedir. Propaganda posterinde kırmızı tonda sunulan üç kişinin, diğeri dört kişiye saldırdığı izlenimi verilmektedir. Belirtisel göstergede propaganda posterinde diğeri dört kişiye göre devasa boyutta resmedilen üç kişi, ÇKD'yi yapan Çin halkını temsil etmektedir. Kırmızı tonlarda sunulan üç kişide Küçük Kırmızı Kitap'ın ve kalemin olması ve içlerinde Liu'nun da bulunduğu dört kişiye saldırmaları,

ÇKD'ye katılanların Liu'nun düşünce ve/veya politikasını hedef aldığı mesajını vermektedir. Propaganda posterinde her ne kadar kitap ve kalem üzerinden Liu ve yanındakilere saldırıya geçilmesi, Liu'ya yönelik düşüncel anlamda bir eleştiri mesajı verse de üç kişiden birinin, sağ yumruğunu göstermesi, diğerinin devasa boyuttaki bir kalemi silah gibi doğrultması ve bir diğerinin de sağ ayağını kaldırması, Liu'ya yönelik saldırının düşüncel bir saldırının dışında fiziksel bir saldırı olduğu izlenimi de meydana getirmektedir. Son olarak propaganda posterindeki Küçük Kırmızı Kitap da Mao'nun düşüncelerini simgelemektedir. Bu şekilde propaganda posterinde ÇKD'yi yapan kişilerin Mao'nun düşüncelerini benimsediğine yönelik de mesaj verilmektedir.

5.2. “Merkez Komite” Konulu Propaganda Posterleri

1966 yılına tarihlenen “Merkez Komite” konulu propaganda posterleri, Şanghay Kızıl Muhafızları tarafından hazırlanmıştır. Propaganda posterinde “Liu Shaoqi, Deng Xiaoping ve Tao Zhu, Parti Merkez Komitesinden çıkmalı! (刘少奇, 邓小平, 陶铸从党中央滚出去!)” yazısı bulunmaktadır.

Resim 2. “Merkez Komite” Konulu Propaganda Posterleri
Kaynak: (IISG, 1966b)

Propaganda posterindeki yazılar doğrudan incelendiğinde Liu'nun partiden çıkarılması istenmektedir. Görüntüsel göstergede propaganda posterinde elinde kırmızı bir kitap olduğu izlenimi verilen, sağ yumruğunu havaya kaldırmış, kırmızı bir kıyafet ve şapka giyen bir kişi ve onun önünde de biri Liu'ya benzetilmeye çalışılan üç kişi resmedilmektedir. Propaganda posterindeki kırmızı kıyafet ve şapka giyen kişi, önündeki üç kişiye göre devasa boyutta bulunmakta ve bu kişinin önündeki üç kişiye sağ yumruğunu

savurduğu algısı oluşturulmaktadır. Belirtisel göstergede propaganda posterinde yumruk atan kişi, ÇKD'yi yapan kişileri temsil etmektedir. Propaganda posterinde yer alan kişinin Liu ve yanındaki iki kişiye yumruk vurmasıyla ÇKD'yi yapanların Liu'nun düşünce ve/veya politikasına karşı sert bir mücadele içerisinde olduğu mesajı verilmektedir. Propaganda posterinde yumruk vuran kişinin devasa boyutta sunulmasıyla ÇKD'yi yapanların, Liu'ya karşı güçlü olduğu aktarılmaktadır. Propaganda posterindeki Küçük Kırmızı Kitap, Mao'nun düşüncelerini simgelemektedir. Bu şekilde propaganda posterinde ÇKD'yi yapanların, Mao'nun düşüncelerini benimsediği mesajı verilmektedir.

5.3. “Başkan Mao” Konulu Propaganda Posterleri

1966-1967 yılları arasına tarihlenen “Başkan Mao” konulu propaganda posterleri, Hebei Halk Güzel Sanatlar Yayınevi tarafından hazırlanmıştır. Propaganda posterinde “Yaşasın Başkan Mao'nun devrimci çizgisinin zaferi! (毛主席的革命路线胜利万岁!)” yazısı bulunmaktadır.

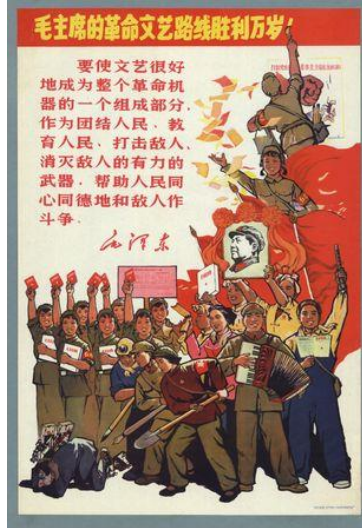
Resim 3. “Başkan Mao” Konulu Propaganda Posterleri
Kaynak: (IISG, 1966-1967)

Propaganda posterindeki yazılar doğrudan ele alındığında Maoizm'in yüceltilmesine çalışıldığı ortaya çıkmaktadır. Görüntüsel göstergede propaganda posterinde biri Liu'ya benzetilmeye çalışılan beş kişinin, kendilerine göre devasa boyutta resmedilen bir kızıl muhafızın sağ ayağının altında olduğu resmedilmektedir. Propaganda posterinde kızıl

muhafız, sağ elinde bir kitap taşımakta, diğer eliyle de (muhtemelen çantasında bulunan) bir takım kâğıtları savurmaktadır. Belirtisel göstergede propaganda posterinde yer alan kızıl muhafız, ÇKD'yi yapanları temsil etmektedir. Propaganda posterindeki kızıl muhafızın, sağ ayağıyla Liu ve diğer dört kişinin üzerine basması, ÇKD'yi yapanların Liu'ya karşı olduğu mesajını vermektedir. Kızıl muhafızın çevresine kâğıtlar atması üzerinden de ÇKD'yi yapanların, Liu'ya karşı Çin halkını bilinçlendirmeye çalıştığı aktarılmaktadır. Propaganda posterinde kızıl muhafızın devasa boyutta sunulmasıyla da ÇKD'yi yapanların gücüne vurgu yapılmaktadır. Propaganda posterindeki Küçük Kırmızı Kitap, Mao'nun düşüncelerini simgelemektedir. Bu şekilde ÇKD'yi yapanlar, Çin halkının Mao'nun düşüncelerini benimsemesini teşvik etmektedir.

5.4. “Halk” Konulu Propaganda Posterleri

1967 yılına tarihlenen “halk” konulu propaganda posterleri, Tianjin Halk Güzel Sanatlar Yayınevi tarafından hazırlanmıştır. Propaganda posterinde “Yaşasın Başkan Mao'nun devrimci edebi ve sanatsal çizgisinin zaferi! (毛主席的革命文艺路线胜利万岁!)” yazısı bulunmaktadır.

Resim 4. “Halk” Konulu Propaganda Posterleri

Kaynak: (IISG, 1967a)

Propaganda posterindeki yazılar doğrudan incelendiğinde Mao'nun galip eden edebi ve sanatsal politikasının yükseldiği ortaya çıkmaktadır. Görüntüsel göstergede propaganda posterinde bir gurup kişinin, Liu maskesi

takan, çömelmiş pozisyondaki bir kişiye, bir kürek, kalem ve fırçayla yöneldikleri resmedilmektedir. Bunun yanında propaganda posterinde diz çöken kişinin etrafında kırmızı kitaplar taşıyan kişilere, süslenmiş bir şekilde Mao'nun görselini tutan bir kişiye, org çalan bir kişiye, kızıl bayraklar içerisinde çeşitli kâğıtlar savuran bir kişiye ve bir tarafa bir şeyler yazan bir kişiye yer verilmektedir. Belirtisel göstergede propaganda posterinde Liu'nun maskesini taşıyan kişinin çevresindeki kişiler, ÇKD'yi yapanları temsil etmektedir. Org çalınması, ÇKD'yi yapanların neşe içerisinde olduğu, çevreye atılan kâğıtlar ve bir tarafa yazı yazılması ÇKD'yi yapanların Liu'ya karşı propaganda yaptığı izlenimlerini meydana getirmektedir. Propaganda posterindeki kürek, kalem ve fırçayla, Liu'ya müdahale edilmesi, doğrudan ÇKD'yi yapanların Liu'ya karşı olduğu mesajını vermektedir. Propaganda posterindeki kızıl bayraklar, ÇHC'yi ve Komünizm'i, Mao ise ÇHC'yi simgelemektedir. Bu şekilde propaganda posterinde ÇKD'yi yapanların, Komünizm ideolojisinin ve Mao'nun destekçileri olduğu mesajı verilmektedir.

5.5. “Dava” Konulu Propaganda Posterleri

1967 yılına tarihlendiği tahmin edilen “dava” konulu propaganda posterinin yayıncısına dair bilgiye ulaşılamamıştır. Propaganda posterinde “Davamız haklı, haklı dava galip gelmeli! (我们的事业是正义的，正义的事业必胜!)” yazısı bulunmaktadır.

Resim 5. “Dava” Konulu Propaganda Posterleri
Kaynak: (IISG, 1967b)

Propaganda posterindeki yazılar doğrudan ele alındığında ÇKD'nin haklı olduğu vurgusu yapılmakta ve ÇKD'nin Liu'nun politikasına karşı galip gelmesi gerektiği mesajı verilmektedir. Görüntüsel göstergede propaganda posterinde sağ elini havaya kaldırmış, sol eliyle de örsün üstünde bulunan ve Liu'ya benzetilmeye çalışılan bir kişiyi kavramış, işçi tulumu içerisindeki bir kişi resmedilmektedir. Propaganda posterinde işçi tulumu içerisindeki kişi, Liu'ya benzetilmeye çalışılan kişiye göre daha büyük boyutta bulunmaktadır. Propaganda posterinin arka planında ise Mao'nun gülümsemekte olduğu ve propaganda posterindeki her iki kişiye göre büyük resmedildiği bir görseli yer almaktadır. Belirtisel göstergede propaganda posterinde Liu'yu kavrayan kişi, ÇKD'yi temsil etmekte, arka planda Mao'nun olması ise ÇKD'yi yapan Çin halkının Mao'ya destek verdiği mesajını vermektedir. Propaganda posterinde Liu'yu kavrayan kişinin elindeki aletle Liu'ya işkence yapmasıyla ÇKD'nin doğrudan Liu'ya yönelik işkenceyi teşvik ettiği algısı oluşmaktadır. Propaganda posterindeki Mao görseli, ÇHC'yi simgelemektedir. Bu şekilde ÇKD'nin temelinde Mao'nun düşüncelerinin olduğu vurgulanmaktadır.

5.6. “Birleşme” Konulu Propaganda Posterleri

1967 yılına tarihlendiği tahmin edilen “birleşme” konulu propaganda posterleri, Şangay Yayın Sistemi Devrimci Asi Karargahı tarafından hazırlanmıştır. Propaganda posterinde “Basım Departmanı askerleri, ilerlemeyi destekleyenlerle birleşme sözü verdi (版司战士誓作大联合促进派; 联合只争朝夕团结共同对敌 -)” yazısı bulunmaktadır.

Resim 6. “Birleşme” Konulu Propaganda Posterleri
Kaynak: (IISG, 1967c)

Propaganda posterindeki yazılar doğrudan incelendiğinde Basım Departmanı askerlerinin ÇKD'ye destek verdiğine yönelik algı meydana gelmektedir. Görüntüsel göstergede propaganda posterinde Liu'ya benzetilmeye çalışılan bir kişi ve bu kişinin kendisinden daha büyük boyutta resmedilen iki el arasında sıkıştığı resmedilmektedir. Belirtisel göstergede propaganda posterinde Liu'yu sıkıştıran eller, Liu'ya karşı mücadele edenleri temsil etmektedir. Propaganda posterinde iki elin sıkışmasıyla Liu'a karşı mücadelede birleşme mesajı verilmektedir. Liu'nun iki elin arasında sıkışması üzerinden de Liu'nun ÇKD'de birleşen Çinlere karşı zor durumda kaldığı algısı meydana getirilmektedir. Propaganda posterindeki ellerin sıkılması üzerinden birlik simgelemektedir. Bu kapsamda propaganda posterinde Liu'ya karşı ÇKD'de birlik teşvik edilmeye çalışılmaktadır.

5.7. “Mücadele” Konulu Propaganda Posteri

1967 yılına tarihlendiği tahmin edilen “mücadele” konulu propaganda posterinin yayıncısına dair bilgiye ulaşılamamıştır. Propaganda posterinde “Kapitalist sınıfı ve Liu ile Deng'in gerici çizgisini tamamen yerle bir edin! (彻底砸烂刘邓资产阶级反动路线!)” yazısı bulunmaktadır.

Resim 7. “Mücadele” Konulu Propaganda Posteri

Kaynak: (IISG, 1967d)

Propaganda posterindeki yazılar doğrudan ele alındığında Liu'nun hedef alındığı ve “yerle bir edin” fiiliyle de Liu'nun politikasının etkisiz hale getirilmesi gerektiğine yönelik mesaj verildiği ortaya çıkmaktadır. Görüntüsel göstergede propaganda posterinde sağ elinde çekiç tutan kırmızı renkte resmedilen bir kişi ve biri Liu'nun yüzüne benzetilmeye çalışılan iki insan başlı bir canlı resmedilmektedir. Propaganda posterindeki kişi, iki insan başlı canlıya göre daha büyük sunulmaktadır. Diğer yandan bu kişinin,

sağ eliyle Liu'ya benzetilmeye çalışılan başı kavradığı, sağ ayağıyla da canlıya bastığı resmedilmektedir. Propaganda posterinin arka planında kitaplar (muhtemelen Küçük Kırmızı Kitap) taşıyan bir gurup insan ve bu insanların arkasında da kızıl bayraklar yer almaktadır. Belirtisel göstergede propaganda posterinde elinde çekiç tutan kişi ve çekiç tutan kişinin arkasında bulunan kişiler, ÇKD'yi yapan insanları temsil etmektedir. Propaganda posterinde erkeğin, çekiçle iki başlı canlıya yönelmesi, başlardan birini kavraması ve ayağıyla canlıya basması, ÇKD'yi yapanların, Liu'ya aşağılayıcı bir tavır içinde olduğuna ve ona yönelik şiddeti teşvik ettiğine ilişkin algının oluşmasına yol açmaktadır. Diğer yandan propaganda posterinin arka plandaki kişilerin Küçük Kırmızı Kitap'lar taşıması, ÇKD'de Liu'nun politikasının sert bir şekilde eleştirilmesine karşılık Mao'nun düşüncelerinin ön plana çıkarıldığı anlamına gelmektedir. Propaganda posterindeki kızıl bayraklar, ÇHC'yi ve Komünizm'i simgelemektedir. Bu kapsamda propaganda posterinde ÇKD'yi yapanların Komünizm'in de destekçisi olduğuna yönelik algı meydana gelmektedir.

5.8. “İhraç” Konulu Propaganda Posterleri

1968 tarihlenen “ihraç” konulu propaganda posterleri, Şanghai Halk Güzel Sanatlar Yayınevi tarafından hazırlanmıştır. Propaganda posterinde “Dönen hain ve zorba Liu Shaoqi, partiden ilelebet ihraç edilmelidir! (把叛徒、内奸、工贼刘少奇永远开除出党!)” yazısı bulunmaktadır.

Resim 8. “İhraç” Konulu Propaganda Posterleri
Kaynak: (IISG, 1968)

Propaganda posterindeki yazılar doğrudan incelendiğinde Liu'ya yönelik olumsuz yakıştırmaların yapıldığı ve partiden ihraç edilmesi gerektiği mesajının verildiği ortaya çıkmaktadır. Görüntüsel göstergede

propaganda posterinde elinde kürek olan ve işçi kıyafeti içerisinde bir erkek, işçinin yanında elinde bir tüfek taşıyan bir erkek asker, erkek askerin yanında bir kadın, kadının yanında fırça taşıyan bir kadın asker ve onların arkasında da kıvılcak bayraklarla birlikte geniş bir kalabalık resmedilmektedir. Propaganda posterinde resmedilen kalabalığın önünde ise Liu'ya benzetilen bir kişiye yer verilmektedir. Propaganda posterindeki kalabalık, Liu'ya yönelmekte ve Liu'nun boyutu, propaganda posterinde ön plana çıkarılan dört kişiye göre oldukça küçük resmedilmektedir. Belirtisel göstergede propaganda posterinde Liu'ya yönelen kişiler, ÇKD'yi yapan kişileri temsil etmektedir. Bu kişilerin Liu'yu hedef almaları, ÇKD'yi yapanların Liu'ya karşı harekete geçtiği ya da Liu'ya karşı harekete geçilmesini teşvik ettiği anlamını ortaya çıkarmaktadır. Liu'nun boyutunun propaganda posterinde ön plana çıkarılan dört kişiye göre küçük resmedilmesi, ÇKD'yi yapanların gücüne atıfta bulunmaktadır. Propaganda posterindeki kıvılcak bayraklar, ÇHC'yi ve Komünizm'i simgelemektedir. Bu açıdan propaganda posterinde ÇKD'yi yapanların Komünizm'i desteklediği mesajı verilmektedir.

6. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Çalışmada Liu'ya yönelik nefret söylemine yönelen propaganda posterleri incelendiğinde Liu'ya yönelik şiddetin yalnızca sözel olarak değil fiziksel anlamda da teşvik edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Propaganda posterleri içerisinde Liu, ÇKD'yi yapanlar tarafından şiddete maruz kalan, kovulan, dışlanan, ezilen ve hatta eziyete maruz kalan kişi olarak ön plana çıkarılmıştır. Yine propaganda posterleri içerisinde Liu'ya yönelik kapitalist yol izleyen, kapitalist restorasyonun karşı-devrimcisi, dönen hain ve zorba gibi çeşitli suçlamalarda bulunulmuştur. Diğer yandan çalışmada incelenen propaganda posterlerinin biri dışındaki tümünde Liu'nun ÇKD'yi yapanları temsil eden kimi kişilere göre de oldukça küçük resmedildiği tespit edilmiştir. Bu şekilde propaganda posterlerinde Liu'ya karşı ÇKD'nin gücüne vurgu yapılmıştır. Propaganda posterlerinde Liu, Çin toplumu için bir tehlike şeklinde sunularak, engellenmesi teşvik edilmiştir.

Propaganda posterlerindeki yazılarda Liu'nun partiden ihraç edilmesi ve Liu'nun gerici olarak nitelendirilen çizgisinin yerle bir edilmesi istenirken, görsellerde ise Liu, doğrudan hedef alınmıştır. Bu kapsamda propaganda posterlerinde Liu'ya yönelen nefret söyleminde kamuoyunda Liu'nun şiddete maruz kalması meşrulaştırılmakta ve doğrudan Liu'ya yönelik bir linç hareketi teşvik edilmektedir. Propaganda posterlerinde Liu, sert bir şekilde eleştiriye maruz bırakılırken, Liu'nun düşünce ve/veya politikasına karşılık Mao'nun düşünceleri ön plana çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda çalışmada incelenen propaganda posterlerinde dönemin Sovyet

Revizyonizmi olarak adlandırılan Sovyetler Birliği'nin Stalin politikalarından uzaklaşmasının ÇHC'deki temsilcilerinden biri, Liu olarak sunulmuştur. Böylece Liu'ya yönelik nefret söylemi, ÇKD'yi yapanların Sovyet Revizyonizmine karşıtlığının ne kadar sert olduğunun bir yansıması da olmuştur.

Genel olarak çalışmada incelenen propaganda posterleri nefret suçu boyutunda incelendiğinde propaganda posterleri üzerinden Liu'ya yönelik Çin halkında nefretin oluşturulmaya ya da arttırılmaya çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak politik amaçlara hizmet eden Liu'ya yönelik nefret propagandasının Liu'ya yönelik eleştirilerin, nefret suçuna dönüşmesine, Liu'nun Çin toplumunda dışlanmasına ve onur kırıcı bir şekilde cezalandırılmasına yol açtığı ileri sürülebilmektedir. Bu açıdan çalışmada incelenen propaganda posterleri, siyasi kutuplaşma sonucu gerçekleştirilen nefret propagandasının, bir nefret suçuna dönüşebildiğini ve bir kişinin siyasi itibarının olumsuz yönde etkilemenin dışında sert bir şekilde de cezalandırılmasının önünü açabildiğini ortaya koymuştur.

Çalışmanın propaganda ve nefret suçu arasındaki ilişkiyi yansıtması bakımından ulusal literatürde özgün bir çalışma olduğu ileri sürülebilir. Gelecek çalışmalarda ise farklı ülke (örneğin, Sovyetler Birliği) ve farklı propaganda araçları (örneğin, karikatürler) üzerinden nefret suçunda propagandanın rolü ele alınabilir.

7. SUMMARY

The Chinese Cultural Revolution (CCR), which took place in the second half of the 19th century, left deep traces on the political scene of the People's Republic of China (PRC). In the CCR, a harsh discrediting propaganda was launched against the politicians who allegedly opposed Mao during the revolution, in which the personality cult of the Chinese Communist Party (CCP) leader Mao Zedong was brought to the fore. As part of this discrediting propaganda, many Chinese politicians were harshly criticized and also subjected to hate crimes. One of the politicians who were exposed to hate crimes in this process was Liu Shaoqi, one of the heads of state of the PRC. Liu was subjected to discrediting propaganda, arrested and imprisoned through various posters made during the CCR. It can be said that the discrediting propaganda against Liu is one of the most prominent hate crimes in the CCR.

- How was Liu presented in posters for Liu Shaoqi during the CCR?

- What kind of accusations were made against Liu in the posters against Liu Shaoqi during the CCR process?

- How were the Chinese people encouraged to act in the posters for Liu Shaoqi during the CCR process?

The study is important in terms of shedding light on the political discrediting propaganda and hate crime in the CCR. In this respect, it is aimed that the study will be a resource that researchers studying on propaganda and hate crime can benefit from.

In the study, out of 65 images about Liu, 10 directly about Liu's political discrediting were chosen as the sample of the study, using the sampling method with visual purposes. Charles Sanders Peirce's semiotic approach was used to determine the outlines of the overt and hidden messages in 10 propaganda posters determined as samples from the International Institute of Social History.

In the study, when the propaganda posters directed against Liu were examined, it was concluded that violence against Liu was encouraged not only verbally but also physically. Among the propaganda posters, Liu was featured as the person who was exposed to violence, expelled, excluded, oppressed and even persecuted by those who made the CCR. Again in the propaganda posters, various accusations were made against Liu such as following the capitalist path, counter-revolutionary of the capitalist restoration, returning traitor and tyrant. On the other hand, in all but one of the propaganda posters examined in the study, it was determined that Liu was portrayed rather small compared to some people who represented those who made CCR. In this way, propaganda posters emphasized the power of the CPD against Liu. In propaganda posters, Liu was presented as a danger to Chinese society and encouraged to be blocked.

While the articles on the propaganda posters demanded that Liu be expelled from the party and that Liu's line, which was described as reactionary, should be destroyed, Liu was directly targeted in the images. In this context, the hate speech directed at Liu in propaganda posters legitimized Liu's exposure to violence in the public and a lynching movement directly against Liu was encouraged. While Liu was harshly criticized in propaganda posters, Mao's thoughts were sought to be highlighted in response to Liu's thought and/or policy. In this context, in the propaganda posters examined in this study, one of the representatives in the PRC of the Soviet Union's departure from the Stalin policies of the period, which was called Soviet Revisionism, was presented as Liu. Thus, the hate

speech directed at Liu was also a reflection of how harsh the opposition of those who made the CPD against Soviet Revisionism was.

In general, when the propaganda posters examined in the study were analyzed in terms of hate crime, it was concluded that the hatred towards Liu in the Chinese people was sought to be formed or increased through the propaganda posters. As a result, it can be argued that hate propaganda against Liu, which serves political purposes, caused criticism of Liu to turn into a hate crime, Liu's exclusion in Chinese society and his humiliating punishment. In this respect, the propaganda posters examined in the study revealed that hate propaganda carried out as a result of political polarization can turn into a hate crime and pave the way for a person's political reputation to be severely punished as well as negatively affecting his or her political reputation.

8. KAYNAKLAR

- Arıca, F. A. (2019). Çin Halk Cumhuriyeti'nde Mao Zedong döneminde spor yayıncılığı üzerine inceleme. *TRT Akademi*, 4(8), 392-408.
- Bakalis, C. (2017). The victims of hate crime and the principles of the criminal law. *Legal Studies*, 37(4), 718-738.
- Boeckmann, R. J. & Turpin-Petrosino, C. (2002). Understanding the harm of hate crime. *Journal of social issues*, 58(2), 207-225.
- Brudholm, T. (2015). Hate crimes and human rights violations. *Journal of Applied Philosophy*, 32(1), 82-97.
- Bunar, N. (2007). Hate crimes against immigrants in Sweden and community responses. *American Behavioral Scientist*, 51(2), 166-181.
- Chakraborti, N. (2012). Introduction: Hate crime victimization. *International Review of Victimology*, 18(1), 3-6.
- Chan, J., Ghose, A. & Seamans, R. (2016). The internet and racial hate crime. *Mis Quarterly*, 40(2), 381-404.
- Cheng, W., Ickes, W. & Kenworthy, J. B. (2013). The phenomenon of hate crimes in the United States. *Journal of Applied Social Psychology*, 43(4), 761-794.
- Chongatera, G. (2013). Hate-crime victimization and fear of hate crime among racially visible people in Canada: The role of income as a mediating factor. *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 11(1), 44-64.
- CP. (2023). Liu Shaoqi: <https://chinese posters.net/themes/liushaoqi> adresinden alınmıştır
- Deloughery, K., King, R. D. & Asal, V. (2012). Close cousins or distant relatives? The relationship between terrorism and hate crime. *Crime & Delinquency*, 58(5), 663-688.
- Dipoppa, G., Grossman, G. & Zonszein, S. (2023). Locked down, lashing out: COVID-19 effects on asian hate crimes in Italy. *The Journal of Politics*, 85(2), 389-404.

- Disha, I., Cavendish, J. C. & King, R. D. (2011). Historical events and spaces of hate: Hate crimes against Arabs and Muslims in post-9/11 America. *Social Problems*, 58(1), 21-46.
- Emerson, E. & Roulstone, A. (2014). Developing an evidence base for violent and disablist hate crime in Britain: Findings from the life opportunities survey. *Journal of Interpersonal Violence*, 29(17), 3086-3104.
- Garland, J. (2012). Difficulties in defining hate crime victimization. *International Review of Victimology*, 18(1), 25-37.
- Haider-Markel, D. P. (2006). Acting as fire alarms with law enforcement? Interest groups and bureaucratic activity on hate crime. *American Politics Research*, 34(1), 95-130.
- Hoffman, A. J. (2020). Community service activities reducing hate crimes and extremism: A “green intervention” approach. *Journal of Prevention & Intervention in the Community*, 48(3), 207-209.
- IISG. (1966a). International Institute of Social History: <https://search.iisg.amsterdam/Record/1106657> adresinden alınmıştır
- IISG. (1966b). International Institute of Social History: <https://search.iisg.amsterdam/Record/1074453> adresinden alınmıştır
- IISG. (1966-1967). International Institute of Social History: <https://search.iisg.amsterdam/Record/1072930> adresinden alınmıştır
- IISG. (1967a). International Institute of Social History: <https://search.iisg.amsterdam/Record/829956> adresinden alınmıştır
- IISG. (1967b). International Institute of Social History: <https://search.iisg.amsterdam/Record/1069260> adresinden alınmıştır
- IISG. (1967c). International Institute of Social History: <https://search.iisg.amsterdam/Record/1518388> adresinden alınmıştır
- IISG. (1967d). International Institute of Social History: <https://search.iisg.amsterdam/Record/1069117> adresinden alınmıştır
- IISG. (1968). International Institute of Social History: <https://search.iisg.amsterdam/Record/1072652> adresinden alınmıştır
- Jacobs, L. & van Spanje, J. (2021). A time-series analysis of contextual-level effects on hate crime in the Netherlands. *Social Forces*, 100(1), 169-193.
- Johnson, S. D. & Byers, B. D. (2003). Attitudes toward hate crime laws. *Journal of Criminal Justice*, 31(3), 227-235.
- Kalkan Kocabay, H. (2008). *Tiyatroda Göstergibilim*. İstanbul: E Yayınları.
- Kirs, E. (2021). Hate crimes and international institutions: A literature review. *Hungarian Journal of Legal Studies*, 61(3), 285-295.
- Lalić, V. & Đurić, S. (2018). Policing hate crimes in Bosnia and Herzegovina. *Policing and Society*, 28(9), 1065-1083.
- Levin, J. & Rabrenovic, G. (2001). Hate crimes and ethnic conflict: An introduction. *American Behavioral Scientist*, 45(4), 574-587.
- Lyons, C. J. (2008). Defending turf: Racial demographics and hate crime against blacks and whites. *Social Forces*, 87(1), 357-385.
- Mason, G. (2005). Hate crime and the image of the stranger. *British Journal of*

- Criminology*, 45(6), 837-859.
- Mason, G. (2009). Hate crime laws in Australia: Are they achieving their goals?. *Criminal Law Journal*, 33(6), 326-340.
- Müller, K. & Schwarz, C. (2021). Fanning the flames of hate: Social media and hate crime. *Journal of the European Economic Association*, 19(4), 2131-2167.
- Perry, B. (2002). Defending the color line: Racially and ethnically motivated hate crime. *American Behavioral Scientist*, 46(1), 72-92.
- Perry, B. (2014). Gendered Islamophobia: Hate crime against Muslim women. *Social Identities*, 20(1), 74-89.
- Phillips, N. D. (2009). The prosecution of hate crimes: The limitations of the hate crime typology. *Journal of Interpersonal Violence*, 24(5), 883-905.
- Ryan, M. E. & Leeson, P. T. (2011). Hate groups and hate crime. *International Review of Law and Economics*, 31(4), 256-262.
- Türk, M. S., Avcı, Ö. & Baytımur, T. (2021). Çin Halk Cumhuriyeti'nde Sovyet Revizyonizmi'ne karşı kitapların propaganda amaçlı kullanımı. *Türk Kütüphaneciliği*, 35(2), 159-182.
- Vera Santos, R. E. (2021). Hate crime and racial discrimination in Ecuador: The case of Michael Arce in ESMIL. *International Journal of Discrimination and the Law*, 21(2), 117-138.
- White, R. & Perrone, S. (2001). Racism, ethnicity and hate crime. *Communal /Plural: Journal of Transnational & Cross-Cultural Studies*, 9(2), 161-181.

Çatışma beyanı: Bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da kurum ile finansal ilişkilerimizin bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan ederiz.

Destek ve teşekkür: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Katkı Oranı Beyanı: Prof. Dr. Metin IŞIK % 35; Doktorant Gül ÇAKI % 35; Doç. Dr. A. Bahadır DARI % 30.